

Rok XXII.

Kurytyba, dnia 9 Lipca 1914

Nr. 28.

Adres dla przekazów pocztowych (vales postaes), listów poleconych (registrados) i pieniężnych:

„GAZETA POLSKA”
 — rua Aquidaban 87 —
 Curitiba — Paraná.
 Caixa postal B.

Agent na Kurytybę i okolice: **Jan Fauze**,
 rua America.

Przedpłata wynosi:

Rocznie	8 milrs.
Półrocznie	4 „
Dla Argentyny	7 pesów pap.
„ Ameryki Półn. i Kanady	3 dolary
„ Królestwa Polsk. i Rosyi	7 rubli
„ Austrii	16 koron
„ Państwa niemieckiego	14 marek.

Prenumeratę przyjmują P. P.:

Jan Fauze	Kurytyba, rua America
Zygm. Majewski	Batel
Józef Domański	plac Tiradentes
Fr. Krasieński	Portão
Stef. Witostawski	Abranches
Jan Fuchalski	São Matheus
Jan Szklenierz	Prudentopolis
Mikołaj Zubacz	Marechal-Mallet
Stanisław Frydrych	Iraty
W. Ks. Teodor Drapiewski	Cruz Machado
W. Ks. Józef Kozak	Ponta Grossa
W. Ks. Dworaczek	Col. Muricy
Karol Weil	Lapa — Marienthal
Bonifacy Witkowski	Araucaria
Błażej Preisner	Ivaby
Karol Gruner	Indayal (S. Catharina)
S. Minikowski	Rio Natal (Vermelho) S. Bento

W Argentynie: W. Ks. Władysław Zakrzewski
 Calle Paraguay 3901 — Buenos Aires

W Ameryce Północnej: W. Ks. Hagspiel
 Techny (Mis. Marya). — Illinois.

„Obowiązkiem jest katolików wszystkie gazety katolickie usilnie popierać“ (Słowa z listu Ojca św. Leona XIII).

HR. KRZYSZTOF MIEROSZOWSKI.

Skąd pochodzi różnorodność religii?

Może kto powie: jeżeli istnieje tylko jedna prawdziwa religia, a Bóg wymaga by ją ludzie wyznawali, jakże się stać mogło, że świat rozróżnia tyle, tak rozmaitych, tak z sobą sprzecznych religii? Skądże to pochodzi, jak to wytłomaczyć, że wiara prawdziwa, nie uwydatnia sama siebie, swej jedynej prawdziwości?

Powiedzieliśmy, że skłonnością znaną człowiekowi jest, że instynktownie musi być religijnym. Z mocy swej natury dąży do upatrzenia bóstwa w każdej rzeczy. U pierwotnych ludów, wśród których zatargi były o tyle częste o ile wojny były krwawe i okrutne, gdy dziki i krwiożerczy zwierzył się liczny, gdy objaw trzęsienia ziemi zatrząsał swą tajemniczością, gdy lasy niedostępne, pokrywały większą część ziemi, gdy nauka, wiedza, nie były jeszcze w stanie wytłomaczyć wielu wiadomości nam dzisiaj objawów, — to potrzeba bóstwa była wiele silniejszą, — ale umysł wiekami niekształcony, nie był w stanie objąć pojęcia o jedynym Bogu; ustanowili więc sobie ludzie, budując na pierwowzorze ziemskim, hierarchię bogów, podobną hierarchii swych władców ziemskich.

U szczytu stał bóg, którego inne bóstwa słuchać musiały. Poniżej postawiono doradców boga głównego, coś na wzór gubernatorów prowincyj, z mniejszą lub większą władzą i t.d. W ten sposób powstał bogowie: słońca, księżyc, gwiazd, morza i ziemi, wód, gór i lasów Ci znów mieli swój orszak z pół-bogów złożony. Wierząc w współdziałanie bezpośrednie bogów w życiu ludzkim, w wypadkach ważnych i rodzinnych stosunkach, człowiek uosabiał sobie bóstwo i jemu składał ofiary, do niego zanosząc swe prośby. Ludzie sądzili naiwnie, że gdy przeżywa-

ją chwile dobre i złe, muszą więc być dobre i złe bogi, dobre i złe geniusze — tych więc nagradzano, tamtych starano się przebłagać, — a zawsze datkami, ofiarami.

Różnorodność bóstw, zależną była od klimatu i kraju. W Chaldej, w Persyi przeważnie czczono boga-słońca, bo tam promienie, światło słoneczne, głównym były czynnikiem urodzaju, głównym przedstawicielem siły i piękności boskiej. O jego więc względy należało w pierwszym rzędzie się ubiegać. W Egipcie znów Nil był czczony jako główny protektor kraju, gdy od jego wylewu zależnym było utrzymanie kraju, uprawnej ziemi. W górzystych częściach Europy, gdzie grzmoty tworzyły najrozmaitsze wyobrażenia, bóg Grzmot wzywany był przez strwożony lud, wizerunek jego czczono w świątyniach i zawieszano na drzewach. W Grecyi Jowisz górował na Olympie, w Skandynawii, starej Germanii, Gallii bóg Thor lub Hur odzywał się donośnym głosem wśród lasów i wierzchołków.

Człowiek musi sobie wszystko w wyobraźni przedstawić. Bóg — rozum sam — nie mógł być pojęty bez natury, lecz przymioty duchowe przyodziewano w kształty zewnętrzne. Dla tego też przedstawiano sobie bóstwo pod ludzkimi kształtami lub pod postacią fantastyczną, lecz zawsze cielesną. Stąd już tylko krok jeden do przypisywania bóstwom zalet i ułomności ludzkich, jak to widzimy w Homerskich epejach. Sprawdzając zaś bóstwo do swego poziomu, człowiek nadać mu musiał rodzaje, męski i żeński, — a więc powstał bogowie i boginie. Gdy były dwa rodzaje powstawać musiały — małżeństwa bogów, te zaś, — wszak mogły mieć potomstwo! Oto nowa gene-

racja bóstw! Czyż nam tego nie przedstawiają wszystkie mytologie?

Istnieje jeszcze jedna przyczyna tego mnożenia bóstw, a mianowicie położenie w jakim się znajdowały niektóre z owych pierwotnych ludów. W czasach ciągłych walk, wynik których często zależał od odwagi i siły wojujących, a nawet poszczególnych jednostek, — musiały się wytwarzać nowe bóstwa. Taki silacz np. wzbudzał oczywiście podziw tłumów i wdzięczność narodową za życia, — a po śmierci zaś stawał się postacią legendarną w podaniach i pieśniach przechodził do potomności, która z biegiem czasu, mnożąc cnoty i zasługi, zapomniała, że wspomina o człowieku; przemieniła bohaterką postać w nowe a sympatyczne bóstwo. Tak powstał Herkules u Greków, Janus u Latynów, Nemrad i Ninus u Asyryjczyków a Hermanus u Germanów.

(Dokończenie nastąpi.)

MOWA OJCA ŚW. W KOLEGIUM KARDYNAŁÓW.

W sali konsystoryjalnej Watykanu dokonał Ojciec św. dnia 28 maja b. r. ceremoniału nominacji 12 nowych biskupów.

Do zebranego licznie grona kardynałów i biskupów wygłosił Papież dłuższą mowę, charakteryzującą wybornie nowoczesne wrogi Kościołowi prądy i szczytne zadania duchowieństwa katolickiego w kierunku szerzenia zasad chrześcijańskich i walki z niewiarą.

Z naciskiem zauważył Ojciec św. że czasy obecne przysparzają Kościołowi katolickiemu wiele trudności ze poparciem światłego duchowieństwa przedjętego duchowieństwa zawdzięczać należy, iż Kościół zwycięsko i z łatwością odpięra ataki nieprzyjaciół nietylko jawnych lecz też i swych przewrotnych synów.

Duchowieństwu katolickiemu należy się za to pełne uznanie, ono bowiem w peł-

GROBY SYBIRSKIE

czyli

Tajemnica zamku carskiego,

(15)

— Pięć tysięcy rubli — szepnęła Małka patającami żądza oczyma — to ładna sumka.

— No, czy ja coś innego myślałam — rzekł Draikopf i podniósł obrzmiałą wargę aż do końca nosa — i dlatego polecałam prędko, jak tylko mogłam, do mego dobrodzieja, pana Aszynowa, sekretarza pana dyrektora policji Kardowa i powiedziałam mu. Na pół panie Aszynow i interes gotów.

— I ty myślisz Abram, że przyjdą tu, aby go zabrać do więzienia?

Draikopf wyciągnął ciężki zegarek z tytu z kieszeni i rzucił nań spieszne spojrzenie.

— Za chwilę muszą być tu, do tego czasu nie mogę go spuścić z oka, tego Bakunina, bo gdyby mi teraz uciekł, to byłbym biedniejszym o dwa tysiące pięćset rubli.

— To całkiem dobry interes — rzekła Małka — lecz wolę ten drugi, który dziś w nocy zrobimy, Ha, Abram, gdy dostaniemy klejnot pięknej Bojanowskiej, zarobimy na nim, więcej, jak dwa tysiące pięćset rubli.

— A czy jesteś pewna, Małka, że ten opój Jankowicz przyjdzie razem ze swą żoną? — szepnęła Draikopf.

— Są już tutaj, zaprowadziłam ich do tylnego pokoju na drugim piętrze i dałam im wódki, żeby nie stracili odwagi. Nad ranem wtłamiemy się do domu Bojanowskiej.

Zadowolony Draikopf skłapał swej żonie, jakby chciał jej pokazać, że plany jej mają zupełną jego zgodę, nagle skoczył gniewnie na wyblądłego, młodego człowieka, wchodzącego przez boczne drzwi do izby gościny.

— Gdzie ty siedział, Izidor? — zawołał na niego — z pewnością siedziałeś gdzieś w kącie i spałeś, zamiast usługiwać wielmożnych gości. Naprawdę, gdybyś ty nie był mój siostrzeniec, syn umarłej mojej siostry, już dawno byłbym cię wyrzucił z domu i musiałbyś jeść błoto uliczne.

Blady młody człowiek, mogący liczyć około siedemnaście lat, lecz wyrosły ponad swój wiek, o twarzy dość przyjemnej i niepewnych ruchach, wzruszył obojętnie ramionami i rzekł:

— Dlaczego mi tem zawsze grozisz, wujku, że mię wyrzucisz z domu, przecież proszę cię może ze sto razy, byś mi pozwolił odejść, wtedy zaś bronisz mi tego i przysięgasz, że mię sprowadzisz przez policję.

— Bo wiem dobrze, dlaczego chcesz odejść od nas — zawołał gniewnie Draikopf — ty chcesz wejść na swoją własną drogę i chcesz odrzucić od siebie wszystko żydowskie i ochrzcić się.

— Czego pragnę i co zamierzam, tego nie wyciągniesz odemnie — rzekł Izidor z blaskiem w oczach, — Jak często proszę cię, byś mię nie poniział do postug, do których za małą zapłatę mógłbyś dostać innego człowieka. Wiesz, że moja matka, twoja zmarła siostra, o której mówisz, że bardzo ją zawsze kochałeś, posyłała mię do gimnazjum i miała postanowienie dać mi się kształcić. W tem matka moja umarła, a ja zostawszy bez żadnych środków, nie miałem innego wyboru, jak żyć w twoim domu.

— Bo ty jesteś marzyciel — syknął Draikopf — człowiek, który nie byłby w stanie zarobić dziesięć rubli na miesiąc, gdybyś mu nie dawał za darmo jedzenie, pić i spanie. A teraz ty zabierasz się do usługiwania gości i wspominać mi o księżce, gdyż pokażę ci co to znaczy nie słuchać mię.

— A jeżeli będę się wzbraniał spełniać lokajskiej postugi — rzekł Izidor wyprostowując się dumnie — co wtedy?

— Co wtedy? — zawołał Draikopf rzucając się jak wściekły na siostrzeńca, stojącego bez poruszenia i bladego jak trup.

— Wtedy wezmę cię tak, łajdaku i dam ci. Pięścią w twarz chciał rzucić Abraham i spełnić swą groźbę, lecz nim zdolał zamier swój wykonać, silna ręka pociągnęła go w tył z załady, przy której się właśnie znajdowali.

Była to jego żona, która w ten sposób udaremniła nieprzyjemne widokowo.

— Czy ty oszalał Abram — zawołała do swego męża — czy ty chcesz wystraszyć wszystkich gości; co ich obchodzi, co ty masz z chłopcem? Zresztą wogóle postępujesz z nim niesłusznie, ty chcesz żeby Izidor miał zmysł do interesu jak ty masz, albo ja, trudno zmusić kogoś do czego co nie leży w jego usposobieniu, dlatego byłoby najlepiej, żebyś mu pozwolił zrobić, co mu się podoba i żebyś mu dał dosyć pieniędzy, żeby mógł się uczyć i zostać sławnym człowiekiem.

Izidor wzrokiem dziękował mówiącej, ta zaś patrzyła długo i ze szczególnym wyrazem na młodego człowieka. Jej pełna pierś wznosiła się i spadała prędkiej, gwałtowniej jak przedtem, a czarne jej oczy, ocienione długimi rzęsami dostały blasku, który zdawał się płonąć z nich i zamieniał się w ogniste spojrzenie, które mogłoby młodego człowieka porzążyć, gdyby był zdolnym do odczucia go.

Draikopf chciał już swej żonie zapalczywo dać odpowiedź, gdy w tem weszli dwaj nowi goście i zajęli całą jego uwagę.

Jeden z nich musiał być małomieszczanin, miał na sobie wytarte ubranie i zużyty cylinder, a oczy zakrywały mu niebieskie okulary. Jego towarzysz był jeszcze gorzej ubrany, miał na sobie podarte i łatanymi okryte futro, a futrzaną czapkę założył aż na uszy. Twarz miał wygoloną, podczał gdy człowiek w cylindrze miał szarą brodę.

— To oni są — zawołał Draikopf, ścisnąwszy żonę za ramię — ten bez brody to Aszy-

now — Izidor, prędko przynieś samowar dla szanownych panów — nie zostaw, ja sam przyniosę.

To powiedziawszy porwał samowar z kąpiącą wodą i pospieszył do gości.

— Panie Aszynow — szepnęła — czy pani będzie czekała na więcej swoich towarzyszy, czy też zaraz zabiera się pan do dzieła?

— Milcz żydnie — ofuknął go zapytany — który to ma być Bakunin?

— Spójrzcie panowie na prawo, przy najbliższym stoliku siedzi człowiek na kaftanie i w zawoju na białej głowie, teraz rozmawia z młodym człowiekiem o blond włosach, jest to on z pewnością, słyszałem, jak sam się nazywał Bakunin.

— Bakunin? — zawołał w tej chwili jakiś zdziwiony głos.

Draikopf drgnął jakby piorunem rażony, jego dwaj goście także się przerazili.

Odwrócili się, spostrzegli, że to Izidor podłuszczał i wymówił to imię, i w pierwszej chwili chciał wsiąść na szczęście siostrzeńca, lecz w czas się pomiarkował, że tem pogorszyłby sprawę.

— Idź przecież! — warknął na niego, a Izidor nie chcąc wystawić się przed gośćmi na zniewagę ze strony wuja, natychmiast usłuchał wezwania.

— On nie słyszał nic — zwrócił się Draikopf do swych gości — a nawet i ten człowiek nie słyszał na szczęście swego imienia. Czy mogą jeszcze czem służyć?

— Zamknij drzwi, żydnie, żeby nikt nie wyszedł — krzyknął człowiek w okularach — potem zgasisz światła, żeby było całkiem ciemno, a teraz odejść, gdyż mogłoby się mu wydać podejrzanem, że tak długo stoisz przy naszym stole.

— On nie przeczuwa nic — zapewniał żyd — nie przeczuwa nieszczęścia wiszącego nad jego głową.

Człowiek, na którego urządzano zasadzkę

pieniędzy. Podejrzanie sprawdziło się, gdyż policyi udało się wysledzić dwóch fałszerzy José de Oliveira i João Ferreira. Stwierdzono, że obaj puścili w obieg banknoty w sumie 30 kontów.

Rio. Poeta João Perreira Barreto został skazany na 21 lat więzienia za zamordowanie własnej żony.

S. Paulo. Układy w sprawie 10 milionowej pożyczki dla stanu S. Paulo zostały pomyślnie ukończone. Pieniądże te obrócone zostaną na budowę kanału w stanie S. Paulo.

Santos. Lotnik Mac Culloch przedsięwziął lot z Rio do Santos. W odległości 4 klm. od Santos przestał motor funkcjonować a aparat wraz z lotnikiem spadł w morze. Rybacy uratowali Cullocha — aparat uległ uszkodzeniu.

Florianopolis. Szefem policyi dla stanu S. Catharina zamianowany został Dr. Ulysses Costa. Był on czas dłuższy szefem policyi w Pernambuco.

Rio. W obecności prezydenta Hermesa i żony jego dokonano poświęcenia przytulku dla ubogich dzieci t. zw. »S. Zacharias«.

Rio. Policya ujęła bandę włamywaczy hiszpańskiej narodowości, którzy posługiwali się przy włamywaniach i napadach środkami usypiającymi, ubezwładniając w ten sposób swe ofiary.

S. Paulo. Profesor prawa cywilnego na uniwersytecie w São Paulo, Dr. J. M. Marques, dał wzniósł przykład godny naśladowania — zrzekł się honorarium profesorskiego na rzecz stypendium dla tych uczniów, którzy przy egzaminie wykazały najlepsze postępy w jego przedmiocie.

Z Parany.

Castro. W elektrowni miejskiej wybuchł pożar który zniszczył zupełnie całą maszynę. Szkodę obliczają na 20 tysięcy. Wskutek tego miasto będzie pozabawione na czas dłuższy elektrycznego światła.

Rio Preto. W Castilhos dokonano okrutnego mordu. Z bliżej nieznanych motywów zamordował niejaki Joaquim Porfirio Cardozo, teścia swego Francisco Leal Cardozo, zadając mu kilkanaście śmiertelnych cięć sztyletem w głowę i gardło. Morderca zbiegł bez śladu.

S. Matheus. Dnia 13 czerwca otwarto fabrykę mielania kawy, wyposażoną w maszyny i przybory najnowszego systemu.

Zdały się tu młyn herwy, któryby przyniósł miastu znaczne korzyści.

S. João do Triumpho. Zostaną niebawem rozpoczęte roboty około wybudowania drogi wozowej z S. João do Triumpho do Rebouças. Droga ta poprowadzi handel herwą całego municypium S. João do Triumpho w kierunku Palmeiry.

Palmeira. C. coronel Ottoni Maciel Ferreira, powrócił z Kurytyby, po pomyślnie dokonanej operacji.

Na dworcu kolejowym powitało go serdecznie grono przyjaciół, przy dźwiękach miejscowej orkiestry.

Barrafeia. Młodzieniec nazwiskiem Angelino dos Santos został zamordowany przez żołnierza Manuela Gonçalves. Mordercę uwięziono natychmiast.

Z Kurytyby.

Na wiadomość o tragicznej śmierci arcyksięcia Franciszka Ferdynanda wysłała tutejsza kolonia austriacka na ręce ministra spraw zagranicznych w Wiedniu telegram następującej treści:

Dokancelaryi ministerjalnej w Wiedniu. «Austro węgierska kolonia w stanie Parana, dając wyraz swemu głębokiemu żalowi z powodu zgonu Jego c. k. Wysockości Arcyksięcia Następcy tronu i jego żony prosi o zaznaczenie w najwyższym miejscu o swym współdziałaniu w żałobie.

Schaffer.

S araniem tutejszej kolonii austriackiej odbyło się dnia 4 b. m. w katedrze tutejszej o godzinie 9 rano, uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę zamordowanej arcyksiężniczki austriackiej pary.

W uroczystości tej wziął udział W. P. Konsul austriacki, oraz obaj sekretarze konsularni, p. Ignacy Schuber, i p. Bronisław Langer.

Rząd parański reprezentował p. prezydent dr. Carlos Cavalcanti de Albuquerque, dr. Affonso Camargo, dr. Candido de Abreu, dr. Brazilliano Mora i wielu innych rządowych dygnitarzy.

Obecni też byli konsulowie angielski, niemiecki i włoski, reprezentanci tutejszego świata kupieckiego, dziennikarze oraz działy szkół katolickich Mszę żałobną odprawił przew. ks. proboszcz Leon Niebieszczański, w asystencji ks. Franciszkanów — w obecności Najprzew. ks. Biskupa oraz duchownych wszystkich tutejszych kościołów katolickich.

Chór katedralny wykonał artystycznie «Requiem», przy akompaniamencie orkiestry Najprzew. ks. Biskup odśpiewał «Libera», na czem zakończono uroczystość.

W bagnie swych własnych brudów!

Cyfra procesów przeciw »Tribunie« wniesionych wzrasta ustawicznie! Wiceprezydent Dr. Affonso Camargo wniósł przeciw pismu temu skargę o oszczerstwo.

Pogratulować należy że znachodzą się jeszcze jednostki, które w imię moralności publicznej pociągają do odpowiedzialności organ brukowy, jaki w celach reklamy i zysków-osobistych rzuca się na dobre imię niewygodnych sobie jednostek posługując się łajdakiemi kalumniami i oszczerstwami.

»Diario da Tarde« odkrywa (w numerze z 2 lipca) ciekawą tajemnicę brudnego gesztetu uplanowanego ongiś przez dyrektorów »Tribuny«:

Naczelnny dyrektor »Tribuny« wypowiedział się przy jej założeniu że będzie atakował rząd — metodą skrajną i radykalną — tak długo, aż ten widząc w organie owym niebezpiecznego wroga będzie zmuszonym zakupić go za grubą sumę.

Na tym krzyku opozycyjnym zarobią dyrektorowie nie tyle jak, dostaną w łapę 200 kontów!

Wtedy organ opozycyjny za pieniądze rządowe się urządzi, zmieni swe przekonania radykalnie... i pod błędnym wpływem rządowych pieniędzy zrzuci wilczą szatkę radykalizmu a przeoblecze się w niewinną skórę rządowego jagniatka.

Waleczni zaś dyrektorowie z 200 kontami w kieszeni ulotnią się do Rio, gdzie oddadzą się wygodnymczasom po forsonnej »pracy społecznej« w Kurytybie.

Takie to były sny i marzenia złote o złotych 200 kontach.

Jednak — o zgrozo! Rozwiwały się one jak bańka mydlana!

Po kilkunastu napadach na rząd zwrócili się rzeczywiście owi dyrektorowie bocznymi drogami do tegoż rządu z propozycją sprzedaż swą rynszokowej »Tribuny« za sumę 200 kontów. Zostali jednak wyśmiani a propozycję musieli schować sobie sromotnie do kieszeni.

Nieco później pojechał jeden z dyrektorów do Rio, gdzie proponował pewnemu parańskiemu deputowanemu pośrednictwo w sprzedaży u rządu parańskiego, przy czem wartość »Tribuny« zniżył już tylko do 30 kontów!

Lecz deputowany nie dał się użyć za faktora nędznych handlarzy i odprawił ich z niczem.

Zaznaczyć jeno należy znamienny i pocieszny fakt, że opinia publiczna osądza czemraz ostrzej szermierzy społeczeńskiej zgnilizny, którzy dyskredytują się swymi nikczymnymi operacjami tak gruntownie jak nikt przed nimi a jednym ogniem w łańcuchu niebywałego kompromitowania się tej kliki były bestyalskie i wyuzdane ataki przeciw duchowieństwu i Siostrzom polskim — urągające najprymitywniejszym poczuciom sprawiedliwości — obliczone jedynie na nędzny gazeciarski interes.

W zeszłym tygodniu wpadła policya tutejsza na trop fałszerzy banknotów. Delegat policyi Jayme Muricy przyaresztował

wal w jednym z domów przy ulicy dos Operarios dwa indywidua uprawiające na wielką skalę fałszowanie banknotów. Jeden z fałszerzy Wilhelm Kurth wykonywał swą pracę przy pomocy doborowych maszyn, posługiwał się pomocniczymi środkami chemicznymi, specjalnym papierem, płytami litograficznymi, krótko mówiąc rozporządzał całym warsztatem przyborów i przyrządów.

Zabrakło mu jednak farby i z tem zwierzył się przed robotnikiem z »Impressora Paranaense«, wtajemniczając go w swe manipulacje.

Ten zawiadomił o tem natychmiast policyę, której delegat udał się bezzwłocznie do warsztatu, zarządził aresztowanie fabrykantów i skonfiskowanie ich przyborów.

Prokurator rządowy Dr. Luiz Xavier Sobrinho dokonał natychmiast wstępnego przesłuchania winowajców.

W związku z odkryciem tej szajki dokonano w mieście aresztowań kilku współników pozostających w bliższych stosunkach z ujętymi fałszerzami.

W sobotę dnia 4 b. m. padły w kamrze municypalnej strzały rewolwerowe, wymierzone przeciw szefowi sekcji technicznej, inżynierowi dr. Adriano Goulin.

Inżynier angielski Stuart Mill, zażądał od niego wypłacenia należności należycie mu się od kamry. Goulin odmówił, odsyłając go do oddziału finansowego kamry.

Między nimi obu wywiązała się ostra wymiana słów, w toku której Stuart Mill, dobył browninga i strzelił kilkakrotnie przeciw Goulinowi. Strzały, na szczęście, chybiły. Obecni podczas zajścia widzowie ubezwładnili napastnika i oddali go w ręce policyi.

Minister skarbu ostrzegł przedstawicieli tutejszej prasy, że banknoty pięciomilrejsowe estampy 14-tej, nie posiadające wizerunku barona Rio Branco są fałszywe.

Prezydent Parany zniżył na rok 1914 i 1915 podatki od wywozu zapalek za granicę stanu o 60 proc, zaś podatki od wywozu piwa parańskiego o 50 proc.

Minister oświaty wydał do nauczycieli stanowych szkół ludowych cyrkularz z oświadczeniem, że pensje będą na przyszłość wypłacane w całości tylko tym nauczycielom, którzy, jako najlepiej pełniący swe obowiązki, na to zasługują.

Ostatnie wiadomości.

Rząd austriacki a Serbia.

Wiedeń. Austriacki prezydent ministrów wystosował do rządu serbskiego ostrą notę, w której domaga się w stanowczy sposób przeprowadzenia śledztwa któreby ustaliło czy w Serbii znachodzą się spólnicy morderców arcyksiężniczki pary.

Orędzie cesarza Franciszka Józefa.

Wiedeń. Cesarz Franciszek Józef wydał orędzie do armii i floty podające do wiadomości tragiczną śmierć następcy tronu i wzywające siły zbrojne Austrii do bezwzględnej lojalności, zwłaszcza pod chwilę obecną ciężkiej próby dla państwa i dynastji Habsburgów.

Exequie żałobne.

Rzym. W kościele Sta. Maria dell' Anima, odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne przy współdziałaniu 15 kardynałów, oraz całego ciała dyplomatycznego.

W Madrycie Londynie i niemal wszystkich innych stolicach europejskich odbywają się obchody żałobne przy uczestnictwie miejscowych dostojników państwowych i duchowieństwa.

Wybór prezydenta.

Meksyk. Dnia 7go b. m. wybrano prezydentem Meksyku Victorina Huertę. Generałowie wojsk rewolucyjnych Pancho i Villa, wraz z generałem Carranza na czele nie oponują przeciw temu wyborowi.

Olbrzymi strajk w Anglii.

Londyn. W fabrykach spółki Wolwich zastrajkowało 12000 robotników.

Tow. „Łączność i Zgoda“.

Odbędzie posiedzenie dnia 12go lipca o godzinie 2iej po południu w sali Towarzystwa Tad. Kościuszki.

Zaprasza się wszystkich członków.

Jan Brzeziński
sekretarz

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamia się członków i interesowanych, że kancelarya tow. »Kółka Młodzieży« oraz biblioteka wraz z czytelną przeniesiona została do własnego domu przy ul. CARLOS de CARVALHO.

ZARZĄD.

ZDROWA

KARMICIELKA do DZIECKA

potrzebna natychmiast w domu rua Coronel Dulcideo Nr. 44

Spać może w domu zajęтым.

Zapłata dobra

SPRZEDAM

sześćcio - alkrowy szakier

na kol. AFFONSO PENNA

w dobrem położeniu w pobliżu Kurytyby, przy głównym trakcie w pobliżu wendy Hauera.

Jest przy tem spory kawałek lasu ogrodzonego kolczastym drutem, dom, stodoła, stajnia na 6 sztuk bydła, ziemi ornej podostatkim. 4 krowy, 2 jałówki, 1 koń.

Całe gospodarstwo jest do sprzedania. Nr. szakru 56.

Bliższa wiadomość na miejscu.

Marcin Cwikła.

Piekarnię żytniego chleba otwożyłem przy ulicy D'ROSARIO N 1.

Chleb najlepszej jakości — ceny możliwie niskie. Polecam się względem Szan. Rodaków.

Jan Firla

Niezwykła okazja!

Place pod budowę w centrum miasta są bardzo tanio do sprzedania. — Jeden z tych placów sprzedaje się z bardzo ładnym drewnianym domem.

Wszelkich informacji udziela się na Praça Tiradentes N. 32

Czeladnik rzeźnicki

znający się dobrze na robocie wędlin sklepowych, poszukuje zajęcia w sklepie lub w warstacie.

Zgłoszenia do R. d. »Gazety Polskiej«

Fabryka

ram do obrazów, oraz skład zwierciadeł, obrazów i mebli.

BERNARD GROCHOCKI

Kurytyba — rua America 85.

Wykonuje się wszelkie roboty starannie, po cenach umiarkowanych.

Ziemia na sprzedaż

na kolonii Lamenii, 6 akrów w cenie bardzo przystępnej.

Wiadomość u p. Jana Fauca Kurytyba rua Amerika.

Akuszerka

dyplomowana z Warszawy

Adela Gross

przyjmuje zamówienia w swej specjalności

ulica BRIGADEIRO FRANCO Nr. 49

(róg Commendador Araujo)

Kupię szakier

(z domem i laskiem) najdalej 10 kilometrów od Kurytyby, cena do 2:500\$000

Informacje z podaniem ceny do Red.

KURS PIENIĘDZY.

Funt szterlingów	15 200
Dolar amerykański	3.100
Korona	0.643
Marka	0.756
Frank	0.610
Rubel w Kurytybie	1500
Peso pap.	1.500

Baczność Rolnicy!

Skoro chcecie osiągnąć obfite plony, musicie wprowadzić do gleby te materiały, które są najlepsze. To uskutecznią się najłatwiej przez zastosowanie naszego **sztucznego nawozu**, który okazał się wszędzie jako wyborny i przysporzył niezrównane wyniki. Nasze sztuczne nawozy, a przedewszystkiem

GOTOWE MIESZANINY

pod żyto, owies, jęczmień, pszenicę, młikę, warzywa, drzewa owocowe, wino, kwiaty i t. d. złożone są ze składników, które naukowo zbadał, odpowiadają w zupełności praktycznemu zastosowaniu i tutejszym potrzebom gleby.

Prosimy nie wzięć zamiast naszych chemicznych nawozów lichych nagładownictw, które odziedziczyć należy i zwraca się uwagę na naszą markę ochronną, która na każdym worku uwidoczniła jest znakiem **(Pik - As)**.

Fernando Hackradt & Cia - Curit. ba.

Kantor i skład: Avenida Vicente Machado 21 23 Skrzynka poczt 15 - Adres telegr.: „Hackratos“

Posiadamy na składzie znakomicie udające się żyto letnie na zasiew.

Krawiectwo artystyczne.

Zawiadamiam Szan. Panów obywateli kurytybskich i kolonistów, że się wykonują roboty rozmaite, po cenach przystępnych i umiarkowanych.

Kto sobie życzy mieć ubranie dobrze i gustownie odrobione niech się zgłosi do krawiectwa artystycznego.

Rua Aquidabam N-o 49.

Piotr Gapski i Brat.

Jedyna w Paranie

POLSKA FABRYKA PAPIEROSÓW I TUTEK,

IMPORT TYTONI

z pierwszorzędnych fabryk

L. Szczerbowski
W TRES BARRAS — PARANA

Poleca Szan. Publiczności swe wyroby tytońowe, jakoto papierosy z ustnikami:

„RIO TIGRE“ mieszanina z tureckim tytońem.

„TRES BARRAS“ tytoń gojano, z tureckim.

„NORTAN“, „IDEAL“, „LUXO“.

Fabryka nagrodzona na wystawach kilkoma medalami.

Dla PP. Kupców odpowiedni rabat.

Popierajmy polski przemysł!!

Dom na sprzedaż

Przy ulicy IVAHY rów ulicy Buenos Aires. Wiadomość na miejscu.

Tomasz Swider.

KRAWIECTWO POLSKIE.

Zawiadam niniejszem klientelę moją oraz Sz. Publiczność że warsztat mój krawiecki przeniosłem z ul. Comendador Araujo do domu własnego przy ul. Sal daanha Mariano nr. 129, obok rogu ulicy Visconde de Rio Branco.

Wszelkie zamówienia w zakres krawiectwa wchodzące, wykonuję gustownie, trwale i elegancko, po cenach umiarkowanych. — W razie potrzeby wykona się ubranie w 24 godzinach.

Posiadam wielki wybór materii na ubrania różnego gatunku i w różnych cenach.

Ubranie z kasmiry od 60\$000, sak palto od 55\$000; korta na spodnie i kamizel i najnowszej mody.

Licę na poparcie Rodaków

Fr. Kurecki.

Loty doskonałej ziemi, do wyboru po 10 alkerów, są do sprzedania na fazendzie „Floresta“ między stacją kolejową Fernandes Pinheiro a miasteczkiem Imbituva (Cupim).

Obfitość herwy i drzewa budulcowego. Wkrótce przecinać będzie sam środek fazendylinia kolei żelaznej do Gnuarapavy. Dwa tartaki z gotowym materiałem budowlanym na tejże fazendzie. Na życzenie stawia właściciel fazendy domy na warunkach nader przystępnych. Bliż ze szczegóły u p.

ABILIO DE BASTOS „Fazenda Floresta“ poczta Imbituva

lub u właściciela p.

ZACARIAS DE BASTOS — IMBITUVA.

WARSTAT STOLARSKI

meblowy i budowlany

Jan Ulandowski

ul. Augusto Steinfeld 55.

W zakres prac wchodzą roboty drzwi, okien, schodów, jakoteż meble od pojedynczych do najwspanialszych, po wszelkich cenach.

Przyjmuje się obstalunki także i z poza Kurytyby.

Dziś do moim, cierpiącym na brak apetytu i bladą cerę dawałem

„Isis Vitalin“.

Już po upływie 2. tygodni mogłem zauważyć skutek. Dziś są dzieci moje zdrowe i czerstwe i jedzą, ku memu zadowoleniu, z największą ochotą. Polecam przeto „Isis Vitalin“ jako wyborny środek wszystkim moim przyjaciołom.

Itoupava (municypium Blumenau) stan S ta Catharina.

Robert Sprung.

W redakcyi „Gazety Polskiej“ są do nabycia następujące

KALENDARZE na r. 1914

- 1) „Przyjaciół Rodziny Polskiej w Brazylji“ 700 rs.
- 2) „Kalendarz Maryański“ 700 rs.
- 3) Mamy też na składzie:
 - 1) Tabliczki mnożenia, setka 2\$000
 - 2) Akty Strzeliste Odpustowe a 100 rs.
 - 3) Hr. Miosroszewskiego „Zaraza antyreligijna w prasie“ przedruk z „Gazety Polskiej“ a 300 rs.
 - 4) Śpiewnik kieszonkowy dla ludu i młodzieży przez L. Bieleckiego a 500 rs.
 - 5) Praktyczna gramatyka języka portugalskiego L. Bieleckiego a 1\$500
 - 6) Szkółka dla młodzieży. Część III a 1\$ 00
 - 7) — — — — — Część IV a 1\$400
 - 8) Książki do nabożeństwa jak n. p. „Droga do nieba“ drobny druk a 1\$500
oprawa ozdobna a 3\$000
„Wianek Maryi“ a 3\$000
„Aniołek stróż“ dla dzieci a 500 rs.
Katechizmy ks. bisk. Likowskiego a 600 rs.
Kacyonały. Kropielniczki i obrazy Świętych.

Iraty

Fazenda de Matto Queimado

Zawiadamiam interesowanych, którzy kupili lub kupić zamierzają loty tej fazendy, że będę w Iraty dnia 20 czerwca, w celu przepisania papierów własności ziemi. Przed wyżej wymienionym dniem można papiery te dać przepisać w Kurytybie.

Kurytyba 26 maja 1914.

Ennio Marques

Karol Liszewski

Przeniósł swój sklep z placu Zacharias na ulicę Retcliffe n. 7 naprzeciw szkoły „Oliweira Belo“ tuż obok placu Zacharias Sklep zaopatrzony obficie w wszelkie towary kolonialne.

Kupuje produkta rolne.

W nowym domu są także pokoje noclegowe dla podróżnych po cenach przystępnych.

AUSTRO-AMERICANA

Towarzystwo żeglugi parowej w Tryeście

Najbliższe odjazdy statków z portu Santos do Barcelony, Neapolu, Tryestu.

„Sofia Hohenberg“	10 Czerwca	„Eugenio“	19 Sierpnia
„Alice“	17 „	„Alice“	26 „
„Francesca“	8 Lipca	„Sofia Hohenberg“	16 Września
„Columbia“	22 „	„Francesca“	30 „
„Laura“	29 „	„Laura“	7 Październ.

Wyżej wymienione parowce posiadają eleganckie kajuty dla pasażerów 1, 2 i 3 klasy. Linia ta jest najbliższą, najwygodniejszą i najtańszą dla podróżujących do krajów południowych oraz Austrii, Królestwa Polskiego i Rosyi. Cena jazdy z Santos do Tryestu 105\$000. Bliższe informacje i nabycie bitetów u Agenta

Ignacego Kasprowicza

Avenida Luiz Xavier 28, róg Praça Ozorio.

Dr. Szymon Kossobudzki

przeprowadził się

na ulicę Comendador Araujo (Matto Grosso nr. 8. Przyjmuje od 1 do 4 po południu. Telefon nr. 537.

Sprzedż ziemi

Sprzedaje się ziemia powyżej Stacji Roxorois blisko kolei E. de ferró S. Paulo Rio Grande, espedyalne loty ziemi, nadające się do plantacyi i także z herwą matte, cena za alker 70.000 bliższą informację udziela Urbano Camargo w Roxorois, i dr. Eiseu de Campos Mello w Ponta Grosie.

WIELKI DOM IMPORTOWY

w Kurytybie

Hauer & Irmao

przy ul. Jose Bonifacio Nr. 24. (obok katedry)

Posiada na składzie wielką ilość żelaza i stali w sztabach, cynku, blachy cynkowej i drutu kolczastego.

Maszyny Rolnicze wszelkiego rodzaju.

Pługi najnowszej konstrukcyi.

Wielki Skład Farb Malarskich wszelkich gatunków.

Pokost, Smary, Oleje, Terpentyna, Lakiery, Pędzle, i t. d.

Naczynia Kuchenne: Noże, Łyżki, Widelce, garnki, rondle i t. d.

Olbrzymi wybór płócien wszelkiego rodzaju:

Algodao, riscados, brim, battiste chitas i t. d. Materye bawelniane i

Wełniane, krajowe i zagraniczne na ubrania dla mężczyzn i kobiet.

Wstążki, Koronki, Guziki, Igły, Grzebienie i inne drobiazgi.

Ceny możliwie niskie!

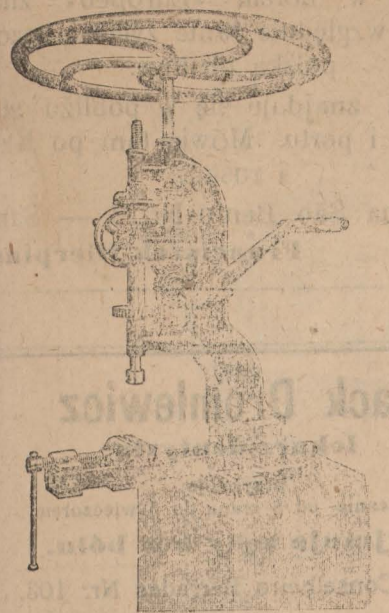
„Casa Ideal“

Wielki Skład Obuwia!!

CASA IDEAL postanowiła przedstawić swej licznej klienteli największy wybór taniego obuwia. Proszę wykorzystać umiejętnie okazję i nabyć obecnie obuwie tanie i eleganckie po cenie przystępnej dla każdej kieszeni. Nie tracić czasu, nie ociągać się, a zwiedzić czempredzej sklep przy ulicy:

rua José Bonifacio N. 9 — CURITYBA

ALBERT C. ELIAS.

„CASA METAL“

— DE —

HAUER JUNIOR & WEISER

CURITYBA

Rua 15 de Novembro N° 140

Caixa do Correio Nr. 140 — Adres telegr.: „METAL“

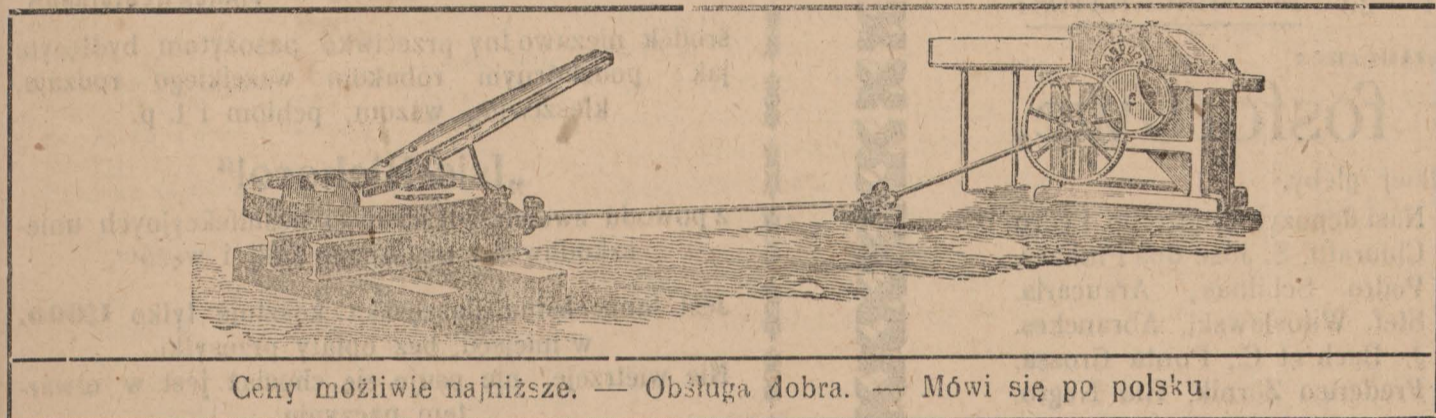
Polecamy nasz wielki skład ŻELAZA i STALI w sztabach czworogramastych, okrągłych, delych zdalnych do wszelkiego rodzaju budowli i powozów, jakoteż *kompletny asortyment wszelkich naczyń rzemieślniczych.*

Plugi, młockarnie i wszelkiego rodzaju narzędzia rolnicze, najnowszej konstrukcji.

Nakrycia stołowe, porcelan, naczynia kuchenne emaliowane.

Pokosty, Smarowidła i Oleje. — Terpentynę i Lakier, oraz różne gatunki Farb malarskich.

Maszyny do szycia.

Ceny możliwie najniższe. — Obsługa dobra. — Mówi się po polsku.

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA.

„ISIS-VITALIN“

Badany i aprobowany przez najwyższy urząd sanitarny w Rio de Janeiro.

Zatwierdzon dekretem L. 240 według u staw L. 5156 z dnia 8-go marca 1904.

ISIS-VITALIN odnawia cały obieg krwi i jest nieocenionym lekiem na każdą chorobę.

ISIS-VITALIN dodaje werwy życiowej i ochoty do życia.

ISIS-VITALIN powoduje zdrowy i czerstwy wygląd.

ISIS-VITALIN ożywia nerwy i dodaje im świeżości i tężyzny.

ISIS-VITALIN pobudza apetyt i przyspiesza trawienie.

ISIS-VITALIN jest bardzo smacznym napojem, chłodzącym rozgorączkowaną krew, służy przeto jako znakomity napój stołowy.

ISIS-VITALIN może każdy z korzyścią dla swego zdrowia spożywać.

ISIS-VITALIN jest ekstraktem w najwyższym stopniu skoncentrowanym dlatego więc niezmiernie tanim środkiem w użyciu.

Jest do nabycia we wszystkich składach.

Zastępca Generalny na Paragę:

OTTO P. R. STAERKE — CURITYBA.

WIELKI SKLEP POLSKI

Marcina Szyndy et Cia

przy placu Tiradentes 25

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzaną; cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i wszelkiego rodzaju konserwy owocowe, tudzież najlepszą *kawę mieloną własnej fabryki*; kukurydzą, fasolę, otręby, siewkę i wszelkie oduktu rolne kolonialne.

Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach

Kupuje produkta rolne jak kukurydzą, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p. i t. p.

Sprzedaż hurtowa na kolonie i detaliczna

Ceny przystępne

MEDALE JUBILEUSZOWE

z wizerunkiem ks. **JÓZEFA PONIATOWSKIEGO**, sprowadzone z Krakowa, są do nabycia w naszej redakcji.

Cena: Metalowe 2\$000
Bronzowe 10\$000
Srebrne 30\$000

Młyn wraz z 6 szakrami ziemi urodzajnej z herwą w pobliżu S. Mateusza, jest na sprzedaż w całości lub częściowo cena przystępna. Blizsza wiadomość:

Nadolny Bariguy (za Batelem) lub Jan Nadolny S. Matheus

ZEGARMISTRZ

Reinaldo Tamplin

ul. Riachuelo n. 43. — Curityba

Wykonuje wszystkie zamówienia w zakresie zegarmistrzostwa wchodzące. Przyjmuje również wszelkie najdelikatniejsze roboty z zakresu mechaniki.

Posiada na składzie obfity wybór okular, cwikierów, szkieł i innych optycznych przyborów.

Poleruje, szlifuje i umieszcza szkła i drogocenne kamienie.

Poleca swój zakład względem Szanownej Publiczności.

Bazar „UNIA O”

Największy Polski

Dom Handlowy

Ignacego Kasprowicza.

Kurytyba, Avenida Luiz Xavier róg Prasa Ozorio.

Poleca swój wielki skład towarów białalnych i welnianych dla pań i dla mężczyzn etc.

Otrzymałem wprost z Europy; wielki wybór najmodniejszych batistów białych i kolorowych. **BLUZY**: batistowe i guiprowe. **SUKIENECZKI DLA DZIECI**. **UBRANKA DLA CHELOPCÓW** Casemiry, chevioty, angielskie, brins carsnietey na ubrania męskie, kapelusze, kołnierzyki, koszule, granaty, skarpety etc.

MASZYNY DO SZYCIA.

ŚWIEŻE NASIONA.

NOWE PRZEDSIĘBIORSTWO POLSKIE

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Rodaków zamieszkałych w Paranie, że dn 23 z. m. otworzyłem na Campo Comprido

Warstat kowalski
i
meechaniczno-ślusarski

W zakres moich prac wchodzi: fojisy, sierpy, siekiery, plugi, powozy i wszelkie naprawy broni, oraz maszyn parowych.

Przyjmuję zamówienia na urządzenie nowych tartaków, młynów, massadorów (do cegielni). — Wykonuje nagrobki żelazne, krzyże i wogóle wszelkie roboty wchodzące w zakres kowalstwa i ślusarstwa. — Liczę na poparcie Rodaków.

Wiktor Rostkowski

Okulista

Dr. Juliusz Szymański

Docent Uniwersytetu w Chicago (Amer. Półn.)

przyjmuje chorych na *oczy, uszy, nos i gardło* w Kurytybie od 2-iej do 4-iej po poł. w biurze na Praça Tiradentes Nr. 11
Mieszkanie: *Praça Osorio Nr. 1.*

Lecznica w Araukaryi pod nazwą

„Sanatorio Araucaria”

Chorzy z prowincyi mogą wprost zatrzymać się w Araukaryi.

Hotel „Europeo”

Podaję do wiadomości Rodaków przejeżdżających przez portowe miasto SANTOS, że w hotelu „Europeo” znajduje się dobre i względnie tanie życie i uczciwa polską obsługę.

Hotel ten znajduje się w pobliżu stacyi kolejowej i portu. Mówią tam po lsku i rusku.

Adres: rua São Bento Nr. 3 — Santos
Franciszek Sierpiński

Jack Dromlewicz

Iekarz-dentysta

przyjmuje
codziennie od 8 zrana do 5 wieczorem
wyjmuje zęby bez bólu.
rua Conselheiro Barradas Nr. 103.

Nawozy sztuczne.

FERNANDO HACKRATD & CIA

Jeneralny zastępca Kalisyndykatu na Niemcy i United Thomas' Phosphate Works.
Curityba

Caixa postal Nr. 18 Rua VICENTE MACHADO Nr. 21—23 Tel.: »HACKRATOS»

Są zawsze na składzie nawozy sztuczne:

azotowe, potasowe i fosforowe,

zdadne w połączeniu do uprawy wszelkiej gleby.

Worki naszych wszystkich nawozów mają powyższy znak czyli prawnie strzeżoną markę Dokładnych informacji co do użycia sztucznych nawozów udziela fachowy agronom.

Nasi depozytaryusze: pp. Pedro Chiuratti, S. Jose dos Pinhaes. Pedro Schilnas, Araucaria. Stef. Witosławski, Abranches. J. Bach et C., Ponta Grossa. Frederico Zornik, Rio Negro.

Garrapatos?

Bernas?

Hodowcy bydła! Koloniści!
używajcie

Isis-Bichorol MARCA REGISTRADA

środek niezawolny przeciwko pasożytom bydłecym jak: podskórnym robakom wszelkiego rodzaju, kleszczom, wszom, pchłom i t. p.

„Isis-Bichorol”

z powodu swoich właściwości desinfekcyjnych nieszkodliwosci ukąszenia zmij i węzów.

Jest tani. Jedna flaszeczka kosztuje tylko 1\$600.
w miejscu, bez opłaty przesyłki.

Nie wietrzeje, nie psuje się chociaż jest w otwartem naczyniu.

Dostać można wszędzie!

Browar „Atlantica”

Telefon 395.

Kurytyba

Caixa postal 163.

Atlantica Pilzen	cała flaszka	6\$500
Atlantica Monachium	„ „	6\$500
Coritibana, jasne	„ „	4\$500
Iguassu, ciemne	„ „	4\$500
Culmbach leczniczy	pół flaszki	6\$000

Ceny za tuzin bez flaszek.

DOSTAWIA SIĘ DO DOMÓW.

Zamówienia przyjmuje się każdego dnia do godz. 9 wieczorem.

KRAWIEC POLSKI

JAN FAUCZ

poleca Szan. Rodakom swój pierwszorzędny polski Magazyn ubrań męskich.

Przyjmuje i wykonuje każdy rodzaj ubrania dla panów we wszystkich kolorach i materyach pod gwarancją rzetelnej obsługi. — Ceny przystępne.

Przy ul. AMERICA, obok kościółka Rosario.

Skład kapeluszy

»VENUS«

Sprzedaż detaliczna i hurtowna.

CENY UMIARKOWANE.

Dla p. Kupców rabat.

Stanisław Wojski
Curityba - Rua 15 de Novembro N. 18.

Posiada zawsze na składzie; duży wybór kapeluszy, i parasoli wszelkich gatunków dla mężczyzn, pań i dzieci. Duży sortyment lasek, obuwia, koszul, krawatów, manszetów, kołnierzyków, kamizelek zimowych, szkarpetek i t. p. rzeczy

Naprawia się parasole.

Każdy, kto chce kupić tanie i dobre towary powinien odwiedzić ten skład.

Zakład Fotograficzny

»VOLK«

rua 15 de Novembro Nr. 72.

Wykonuje zdjęcia fotograficzne od najmniejszych formatów (mignon) do wielkości naturalnej — Przyjmujemy zamówienia ZDJĘĆ OSÓB lub WIDOKÓW nawet poza Kurytybą.

Fotografie wykonuje na najnowszym i najlepszym kartonowym papierze

Konkurencji się nie obawia — tak ze względu na cenę przystępną jakoteż

ze względu na sumienne i doskonałe wykończenie robót.

Zakład ten, najstarszy w całej Paranie, odznaczony niejednokrotnie złotymi medalami na wystawach w których brał udział poleca się Szanownej Publiczności.